

Susanne Nielsen.

Uden betaling.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Vestre Landsret,

Viborg, den 22/4-97.

H. O. Nielsen
Medlem.

Gebyrfri

Udskrift
af
Dombogen for Retten i Skive

Den 23. januar 1997 blev i sagen

SS nr. 341/1996

Sparekassen Balling
Søndergade 12, Balling
Spøttrup
mod
Gitte Toft Pedersen og
Jens Toft Pedersen
Bredgade 16, Glyngøre
Roslev

afsagt sålydende

D O M

Under denne sag har sagsøgeren ,
nedlagt påstand om, at de sagsøgte,
og

, tilpligtes at betale 86.687,70 kr. med tillæg af sagsøgere-
rens sædvanlige udlånsrente regnet fra den 29. maj 1995 til be-
taling sker.

Det påståvne beløb er opgjort i henhold til en kautionserklæring-
telse, som de sagsøgte har påtaget sig for trediemands lån hos
sagsøgeren.

De sagsøgte har nedlagt påstand om frifindelse.

De har til støtte herfor gjort gældende, at kautionserklæringen
ikke er bindende for dem, idet sagsøgeren ikke i tilstrækkelig
grad havde informeret dem om den aktuelle risiko, der allerede
forelå på det tidspunkt, da de underskrev kautionserklæringen.

Sagens nærmere omstændigheder er følgende:

I januar måned 1993 anmodede

de

sagsøgte om at kautionere for et lån på 250.000 kr., som skulle
ontages hos sagsøgeren. er sagsøgte

broder. De sagsøgte afslog at kautionere for et
lån af denne størrelse. Sidst i februar måned samme år vendte
tilbage med en ny anmodning, der dog kun
angik kaution for et lån på 100.000 kr.

Den 5. marts 1993 underskrev de sagsøgte som selvskyldnerkaution-
nister et gældsbrev med følgende ordlyd:

"Underskrevne

.....

.....

.....

.....

erkender herved at skyldes kr.
100.000,00 (det lånte beløb).

.....

Lånet løber til den 28.02.2000 (sidste ydelses for-
faldsdag), forudsat uændret rentesats.

.....

Det lånte beløb forrentes fra afregningsdagen med
den af til enhver tid fastsat-
te rente for faste lån, for tiden 16,750 % p.a.
Renten beregnes kvartalsvis bagud hver ultimo og
tillægges det skyldige beløb. Den nominelle årlige
rente udgør 17,832 %.

.....

For skadesløs opfyldelse af samtlige debitors for-
pligtelser ifølge dette gældsbrev indestår under-
skrevne som selvskyldnerkautionister:

.....".

Lånebeløbet blev den 10. marts 1993 indsat på

kassekredit, hvis maksimum var fastsat til 100.000 kr.
Kassekrediten blev herved nedbragt fra 317.338,66 kr. til
219.638,66 kr. Den 11. og 15. marts blev der ved 3 checks hævet

ialt 99.397,68 kr. på kassekrediten.

Senere underskrev de sagsøgte sålydende erklæring til sagsøgeren:

".....

Tillæg til selvskyldnerkautionsforpligtelse
overfor , vedr.
lån nr. 657:

På foranledning af Revi-
sion skal vi hermed bekræfte, at vi ved afgi-
velsen af vor kaution tidl. var orienteret, af
Sparekassen, om, at familiens driftskredit med
maksimum kr. 100.000,00 var bevilget med træk-
ningsret kr. 265.000,00, hvilket vi fortsat ac-
cepteret må være gældende.

Samtidig tiltrædes biludskiftning, således at
det samlede engagement hermed forøges med ca.
kr. 45.000,00.

.....".

Den 24. juni 1994 underskrev de sagsøgte et tillæg til kautionserklæringen med følgende ordlyd:

".....

I forbindelse med forhøjelse af det til oven-
nævnte bevilgede overtræk på kassekredit nr.
930 fra kr. 165.000,00 til kr.
250.000,00 med kr. 85.000,00, skriver kr. otte-
tifemtusinde 00/100, således at kassekreditten
samlede trækingsret udgør kr. 350.000,00, be-
kræfter vi med vor underskrift den fortsatte
selvskyldnerkaution for så vidt angår ovennævnte
lån.

ger. Dette skyldtes en for ringe indtjening i landbruget, hvilket var en følge af tørken i 1993 og 1994 samtidig med, at priserne på svin faldt.

Sagsøgeren har til støtte for sin påstand gjort gældende, at de sagsøgte ikke har bevist, at det vil være urimeligt eller i strid med redelig handlemåde at gøre kautionsforpligtelsen gældende jf. aftalelovens § 36. Det er under bevisførelsen godtgjort, at under et møde har givet alle relevante oplysninger om låntagernes økonomi. Låntagerne har selv fremskaffet kautionisterne, hvilket begrænser sparekassens pligt til en orientering om nærstående konkurs eller hvis der foreligger en vildfarelse hos kautionisterne. Ingen af delene er tilfældet i omhandlede tilfælde. Tværtimod var sagsøgeren overbeviste om, at der forelå et fornuftigt engagement med fuld sikkerhed. I forbindelse med udvidelsen af engagementet orienteredes kautionisterne. Udvidelserne godkendes, hvorved hele engagementet godkendes. Det er ligeledes godtgjort, at der ikke er tale om sikkerhedsstillelse for gammel gæld. Der er intet krav om, at lånebeløbet indsættes på kassekredit. Der er heller ikke tale om en reel nedbringelse af kassekredit, idet lånebeløbet straks hæves fra kassekredit og anvendes til det formål, som det var lånt til.

Sagsøgte har til støtte for sin påstand gjort gældende, at det er bevist, at det vil være urimeligt og i strid med redelig handlemåde at gøre kautionsforpligtelsen gældende, jf. aftalelovens § 36. Efter de sagsøgtes forklaringer sammenholdt med

s forklaring må det lægges til grund, at de sagsøgte hverken af sparekassen eller af i tilstrækkelig grad blev orienteret om s samlede engagement med banken. Det er således ubestridt, at de ikke fik oplyst, at der var et andet kautionsikret lån. Tillægene til kautionserklæringen forstod de sagsøgte alene som en orientering. Det er ligeledes ubestridt, at lånebeløbet blev indsat på kassekredit. Herved skete der rent faktisk en nedbringelse af gammel gæld.

.....n

hos sagsøgeren 74.142,75 kr., 42.930,00 kr. og 54.590,53 kr. Alle lån var sikret ved selvskyldnerkaution fra trediemand.

Sagsøgte har forklaret, at årsagen til og Nannas behov for kaution blev reduceret efter den første henvendelse i januar 1993 var, at havde frikøbt en kapitalpension og at et beløb var stillet til rådighed af s familie. Han fik oplyst, at der var tale om en akut likviditetskrise, men fik den opfattelse, at lånet ville bringe og s økonomi i orden. Han fik ligeledes oplyst, at lånet skulle bruges til driften af den gård, som drev. Det var oprindeligt meningen at kautionsforpligtelsen kun skulle løbe til høsten 1993, men efter s anmodning accepterede de sagsøgte gældsbeværets 10 årige løbetid. Da var noget betænkelig ved at påtage sig kautionsforpligtelsen, ringede han på et tidspunkt til sagsøgeren og talte i den forbindelse med . Der blev aftalt et møde i sparekassen. Under mødet, der varede 15-20 minutter, blev han beroliget af . Han bad om en nøje redegørelse om s økonomi og fik en orientering, der tilfredsstillede ham. Han fik intet oplyst, om s gæld til sparekassen. I hvert fald har han ikke hæftet sig ved denne del af orienteringen. Han fik ikke forevist kontoudskrifter. Han fik med sikkerhed intet oplyst om, at der var anden kautionssikret gæld. Hvis han havde haft kendskab til denne, ville de sagsøgte have afholdt sig fra at kautionere. havde ej heller underrettet ham om dette forhold, hvilket han efter det tætte familieforhold har fundet noget stødende. Han husker, at han har skrevet under på det udaterede tillæg til kautionserklæringen. Han opfattede tillægget som en ren orientering. Han ringede til sagsøgeren for at sikre sig, at han ikke blev yderligere forpligtet.

tet, hvilket blev bekræftet under telefonsamtalen. Tillægget dateret 24. juni 1994 husker han intet om, men han betragter også dette som en orientering. Han vil ikke afvise at han måske nok af familiemæssige grunde har været tilbageholdende med at søge oplysninger og dokumentation fra og .

 har forklaret, at efter mødet i sparekassen fortalte, at sparekassen ville "gå med livrem og seler". Det var deres opfattelse, at der ikke var nogen nævneværdig risiko. De blev således bekræftet i deres opfattelse af, at der var tale om en forbigående likviditetskrise. Hun var heller ikke bekendt med, at der forelå andre kautionsslån.

 har forklaret, at han er kreditchef hos sagsøgeren. , der var ansat ved Kommune og i fritiden drev et landbrug, blev kunde hos sagsøgeren i 1989. I efteråret 1992 var hans samlede engagement med sparekassen ca. 1 mill. kr. i sparekassens favør. Sparekassen havde sikkerhed for 900.000 kr. i fast ejendom, bil m.v. Den faste ejendom var efter den offentlige vurdering værdisat til 2,5 mill. kr. Dansk Landbrugs Realkreditfond havde vurderet ejendommen til ca. 3,5 mill. kr. incl. besætning og tilbehør. Gælden i den faste ejendom var ca. 2,1 mill. kr. Med en friværdi, der således udgjorde ca. 1,5 mill. kr., følte sparekassen sig rimeligt sikret.

 anmodede på et tidspunkt om at få sit engagement udvidet med yderligere godt og vel 250.000 kr. Vidnet opfordrede til at skaffe supplerende sikkerhed. De blev senere enige om en udvidelse på 100.000 kr., men vidnet fastholdt kravet om supplerende sikkerhed.

 anviste de sagsøgte som kautionister. Under et møde i sparekassen med orienterede vidnet om det samlede engagement på 1. mill. kr. Han oplyste, at engagementet ville blive forhøjet med yderligere 250.000 kr. En forhøjelse der bl.a. var forårsaget af nogle lån til håndværkerudgifter m.v. Han orienterede også om kassekreditten, herunder også om maksimum og den nye trækningsret på 265.000 kr. Endeligt orienterede han som sædvanlig om, at der altid er en risiko forbundet med at kautio-

nere. Lånet blev indsat på kassekreditte, men kunne ligesåvel være udbetalt kontant. Der var tale om et separat lån, som intet havde med kassekreditte at gøre. Det er sparekassens faste praksis altid at spørge kautionisterne inden en kredit udvides. Dette er årsagen til, at de sagsøgte fik tillægene til kautionserklæringen tilsendt.

Var i sparekassen i forbindelse med underskriften af det ene af tillægene. Vidnet vil antage, at det drejer sig om tillæget dateret den 24. juni 1994, idet dateringen er påført med hans håndskrift. Der blev da orienteret om, hvad udvidelsen skulle bruges til. Der har også været ført telefonsamtaler herom.

Overholdt sine forpligtelser overfor sagsøgeren, og det samlede engagement blev formindsket frem til betalingsstandsningen, der derfor kom som "et lyn fra en klar himmel". Det havde hele tiden være sparekassens opfattelse at engagementet var i orden. Sagsøgeren accepterer ikke kaution, hvis man ikke tror på, at engagementet kan holde.

Har forklaret, at hans likviditet var anstrengt, hvorfor han ønskede, at udvide sine kreditmuligheder. Sparekassen krævede sikkerhed. Han spurgte, om de ville kautionere for 250.000 kr., hvilket afslog. Han frikøbte en kapitalpension og fik 50.000 kr. af sin far. Han havde herefter alene brug for en udvidelse på 100.000 kr. Han spurgte igen, der denne gang accepterede. Han var overbevist om, at økonomien kunne hænge sammen, ellers ville han ikke have spurgt. Han skyldte håndværkere og maskinstation ca. 170.000 kr. Han havde fået tilsagn om lån til disse 3 regninger, inden kautionerede. Han mener ikke, at han fortalte dem om denne gæld. Han husker ikke, hvilket oplysninger han iøvrigt har givet om sine økonomiske forhold, men han har ingen papirer udleveret til dem. Sparekassen havde ikke stillet krav om, at lånet på de 100.000 kr. skulle indsættes på kassekreditte. Han husker ikke, hvad de checks, der er trukket på kassekreditte umiddelbart efter lånets udbetaling, er brugt til, men der har sikkert været tale om hævnings til landbrugets fortsatte drift. I november 1994 måtte han standse sine betalinger.

Retten skal udtale:

Det er ubestridt, at sagsøgte under et møde hos sagsøgeren af blev orienteret om s økonomiske forhold. Mod s forklaring og det der er anført i tillægene til kautionserklæringen, som de sagsøgte efterfølgende accepterede med deres underskrift, findes det ikke bevist, at der under mødet blev forholdt væsentlige oplysninger om sparekassens samlede engagement med .

Det lånebeløb, som de sagsøgte kautionerede for, blev indsat på s kassekredit. Det er ubestridt, at sagsøgeren ikke havde stillet krav herom. Et tilsvarende beløb blev umiddelbart efter hævet på kassekredit. Kassekredit blev således ikke nedbragt med et beløb, der svarede til lånebeløbet.

Da de sagsøgte efter det foreliggende således i al væsentlighed blev gjort bekendt med låntagernes økonomiske forhold sammenholdt med, at lånebeløbet ikke blev anvendt til nedbringelse af s kassekredit, men blev stillet låntagerne til fri disposition, findes det ikke at være urimeligt eller i strid med redelig handlemåde at gøre kautionsforpligtelsen gældende, jf. aftalelovens § 36.

Sagsøgerens påstand tages herefter til følge.

Med hensyn til omkostningsspørgsmålet kan oplyses, at de sagsøgte har fri proces og retshjælpsforsikring.

T H I K E N D E S F O R R E T :

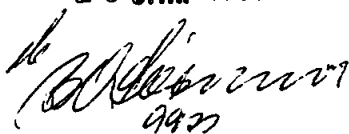
De sagsøgte, og ,
 , betaler inden 14 dage til sagsøgeren, ,
 86.687,70 kr. med tillæg af sagsøgerens sædvanlige ud-
lånsrente regnet fra den 29. maj 1995 til betaling sker.

Inden samme frist betaler de sagsøgte i sagsomkostninger til
sagsøgeren med 15.000 kr.

Hardy Brunsgaard Pedersen
kst.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Dommeren i Skive m.v.

den 23 JAN. 1997

29427